

به حکمرانی شهری برگردیم



وقتی از شهر، از جمله کلانشهر تهران سخن می‌گوییم، از دیرباز نگاه‌ها به سمت نهاد «شهرداری» می‌رود؛ نهادی که هرچه می‌گذرد مسئولیت‌ها و وظایف آن گسترده‌تر و بیشتر می‌شود؛ نهادی که مسئولیت‌های آن با خدمات شهری شناخته می‌شد و اکنون در بیشتر حیطه‌های زندگی شهری، طرف مسئولیت و پاسخگویی است. در حالی که مسائل و چالش‌های شهرها، به‌ویژه کلانشهر تهران، هم‌زمان با توسعه‌شدنشان آنها در حال گسترش است، پرسش و گفت‌وگو درباره چگونگی اداره شهر از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. نگاهی به تجارب و پیشینه اداره شهرها در کشورمان، به‌خصوص از زمان فعالیت شوراهای شهر نشان می‌دهد در مقایسه با انتظارات گسترده‌ای که از نهاد شهرداری برای پیگیری مأموریت‌های مختلف مربوط به اداره شهر وجود دارد، سنت رایج مدیریت و برنامه‌ریزی در این حوزه و نوع نگاه به نهاد «شهرداری» اغلب در چارچوب رویکرد «مدیریت شهری» است تا «حکمرانی شهری»؛ در این سنت رایج، نهاد شهرداری با مدیریت شهری مسئولیت مدیریت مناطق و محلات، ارائه خدمات شهری و نگهداری فضاها و زیرساخت‌ها را به‌عهده دارد که در رویکردهای جدید، طراحی و اجرای برنامه‌ها و پروژه‌ها در زمینه امور اجتماعی و فرهنگی و به‌طور خلاصه از تقای شش‌خاص‌های کیفیت زندگی نیز به آن اضافه شده است. در مقایسه با این سنت رایج که با نام «مدیریت شهری» شناخته می‌شود، رویکرد «حکمرانی شهری» به جای تمرکز بر تصدی‌گری نهاد شهرداری، به شیوه‌های کلان سیاستگذاری محلی، بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری، جلب مشارکت ذینفعان و تنظیم‌گری همکاری‌های بین‌سازمانی، تأکید دارد. نتیجه سال‌ها پیاده‌سازی سنت رایج اداره شهر، انباشت حجم گسترده‌ای از انتظارات متنوع و گوناگون از نهاد شهرداری، پیچیده شدن فرآیند مدیریت شش‌خاص‌های کلان‌توسعه‌ای از جمله شش‌خاص‌های اجتماعی و فرهنگی و در نتیجه بروز پیامدهای عینی آن در سطح شهر و زندگی شهری بوده است. موضوعات گوناگونی چون حمل‌ونقل، آلودگی هوا، محیط‌زیست، سلامت شهروندان، آسیب‌های اجتماعی، حاشیه‌نشینی، فضاهای شهری، نظام حمایت‌های اجتماعی و موارد مشابه دیگر، شواهدی هستند که تفاوت آریوکرد «مدیریت شهری» و «حکمرانی شهری» را در اداره شهر نشان داده و قابل‌سنجش می‌سازند. در حالی که در رویکرد «مدیریت شهری» همه نگاه‌ها به‌سوی نهاد شهرداری است، در رویکرد «حکمرانی شهری» آنچه بیشتر اهمیت دارد تنظیم‌گری برای طراحی سیاست‌های معتبر و فرآیندهای موفق اجرایی آنها با کمک ذینفعان و مشارکت‌های بخش‌های دولتی، عمومی، خصوصی و مردمی است. رویکرد «حکمرانی شهری» به شکل قابل‌توجه و آشکار نتایج مؤثری را برای بهبود وضعیت اداره شهر به‌دنبال دارد که برای تحقق آن، دست‌کم ۳ اتفاق مهم نیاز است.

۱ چرخش تحول‌آفرین از رویکرد «مدیریت شهری» به عنوان متصدی اداره شهر به جایگاه «حکمرانی شهری» که تمام ذینفعان، هر یک با ظرفیت‌ها و مسئولیت‌های خود در چارچوب سیاست‌ها و فرآیندهای یکپارچه، به اداره شهر کمک می‌کنند.

۲ از تقای جایگاه و اقتدار نهاد شهرداری از مسئول اداره شهر به تنظیم‌گر سیاست‌ها، فرایندها، ظرفیت‌ها و خدمات شهری. در نتیجه این رویکرد، نهاد شورای شهر نیز دیگر نهادی متمركز بر نهاد شهرداری نیست، بلکه نهادی جهت‌سیاستگذاری‌های کلان برای «حکمرانی شهری» است. در رویکرد «حکمرانی شهری» وقتی از موضوعاتی چون کیفیت زندگی، آسیب‌های اجتماعی، حمایت‌های اجتماعی، سبک زندگی شهری و موضوعات مشابه دیگر سخن می‌گوییم، زنجیرهای از مسئولیت‌ها و ظرفیت‌ها را در نظر داریم که تنها با همسویی و هم‌افزایی آنها می‌توان این حوزه‌هایی که نام برده شد و دیگر حوزه‌های مشابه را مدیریت کرد و در نتیجه، نهاد شهرداری به‌تنهایی قادر به انجام آنها نیست. تجارب چند دهه اداره شهرها در کشورمان و در نتیجه پیامدهای آنها نشان می‌دهد که اکنون وقت آن رسیده است که یک چرخش تحول‌آفرین به‌سوی «حکمرانی شهری» داشته باشیم. تنها با چرخش تحول‌آفرین و بازگشت به مسیر «حکمرانی شهری» و پیاده‌سازی الزامات آن است که می‌توان مواجعه مؤثری با چالش‌های گوناگون، گسترده، نوسونده و رو به افزایش زندگی شهری داشت. زمان آن فرا رسیده که به «حکمرانی شهری» برگردیم.

*رئیس کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر تهران

تشریح

ساخت‌وسازهای غیرمجاز، سیل هم می‌سازند

اصلاح مسیر روددره قوری چای بارها از طرف شهرداری مورد تأکید قرار گرفته، اما همچنان بسته و مستعد وقوع سیل است

مهدی اسماعیل پور
روزنامه‌نگار

روددره قوری چای واقع در محدوده پل فتح و منطقه ۲۱ در یکی از نقاط بحرانی شهر تهران در معرض خطر سیلاب و آب‌گرفتگی قرار گرفته است. این روددره از مناطق بالادست وارد محدوده منطقه ۲۱ شده

و پس از طی مسیری طولانی به منطقه ۱۸ در پایین‌دست سرراز می‌شود. ساخت‌وسازهای غیرمجاز در سال‌های گذشته در مسیر و حریم رودخانه و خطرات و آثار منفی‌ای که این موضوع در پی دارد، مهم‌ترین نکته روددره قوری چای است؛ موضوعی که با وجود تذکر و پیگیری‌های شورای شهر در ادوار گذشته، در دوره‌های قبلی مدیریت شهری حل‌نشده

باقی‌ماند تا این‌بار شورای شهر ششم برای حل و فصل آن ورود کرده و موضوع را از مدیریت جدید شهری مطالبه و پیگیری کند. این نقطه بحرانی در مرز مناطق ۲۱ و ۱۸ قرار دارد؛ جایی که ساخت‌وسازهای صورت گرفته در چند دهه قبل از جمله حریم بستر و حریم رودخانه به حدود ۲۰ تا ۴۰ سال قبل برمی‌گردد. این ساخت‌وسازها در حریم منطقه ۱۸ انجام شده است، اما با توجه به پس‌زدگی آب رودخانه، خطر بحران به منطقه ۲۱ هم رسیده است.

ظرفیت انتقال سیل

ظرفیت انتقال سیلاب در محدوده مذکور ۱۲متر مکعب بر ثانیه است؛ در حالی که طبق طرح اضطراری مربوط به این روددره، سیلاب با دوره‌های بازگشت مختلف به مقدار ۷۰متر مکعب در ثانیه و در مواردی تا ۱۲۶متر مکعب پیش‌بینی شده است. به دلیل ساخت‌وسازهای غیرمجاز در این روددره و در محدوده بزرگراه فتح، مسیر طبیعی رودخانه با انحراف ۹۰درجه‌ای مواجه شده که این موضوع باعث انباشت آب در کانال زیر پل روگذر بزرگراه فتح شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد پیش از دستور خود با تأکید بر ضرورت پیگیری مسائل مربوط به روددره قوری چای در منطقه ۲۱، یکی از مهم‌ترین چالش‌های شهر تهران خطر سیلاب است که به دلیل موقعیت جغرافیایی و پایتخت، ساختار فضایی شبه‌شش‌ضلعی و جمعیت‌پذیری بالای آن، این خطر رو به فزونی است. روددره قوری چای با مشکلات اساسی و اجتناب‌ناپذیری مواجهه و در زمان بارش‌های فصلی امکان جاری شدن سیلاب محتمل است. طبق برآوردهای صورت گرفته، حداکثر

هشدار در مورد ساخت‌وسازهای غیرمجاز و خطر تخریب پل فتح

هجدم فروردین سال ۱۳۹۸ بود که افسسین حبیب‌زاده، عضو شورای شهر پنجم شهر تهران درباره ساخت‌وساز غیرمجاز در مسیر روددره قوری چای تذکر داد و با بیان اینکه این ساخت‌وسازها موجب انباشت آب در پل فتح تهران می‌شود، گفت: «به دلیل ساخت‌وسازهای غیرمجاز در یکی از اماکن صنعتی موجود در محدوده بزرگراه فتح، مسیر طبیعی رودخانه با انحراف ۹۰درجه‌ای مواجه بوده است. این ساخت‌وساز موجب انباشت آب در کانال زیر پل روگذر بزرگراه فتح شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد ساخت‌وساز غیرمجاز صورت گرفته در شرکت صنایع شهید کلاهدوز و تغییر مسیر طبیعی رودخانه، ممکن است منجر به ورود خسارات جبران‌ناپذیر همچون تخریب پل احداث شده روی بزرگراه فتح شود. ساختمان‌های موجود در محدوده یادگان و مجتمع مسکونی شهید کلاهدوز نیز ممکن است دچار خطر شوند. ضروری است مدیریت شهری ضمن هماهنگی‌های لازم با مسئولان مجتمع شهید کلاهدوز، نسبت به اصلاح مسیر رود و بازگشت به حالت طبیعی خود، اقدامات لازم را انجام دهد.» بعد از این تذکر بود که شهرداری وقت تهران برای این موضوع به تکاپوی بیست‌تر افتاد و در همین راستا مذاکراتی با مجتمع صنایع شهید کلاهدوز انجام شد و پس از توافق، صورت‌جلسه‌ای هم به امضای طرفین رسید، اما در نهایت باز هم گره از این مشکل قدیمی باز نشد.

رودخانه قوری چای با شیب حدود ۲ درصد از بالا دست و منطقه ۲۲ به منطقه ۲۱ می‌رسد. در وقت وگو با همشهری:

قوری چای در زاویه ۹۰ درجه

این رودخانه در گذشته ۳سرشاخه اصلی داشت که بر اثر ساخت‌وسازهای صورت گرفته مسدود شده‌اند.

سال ۹۸ صورت جلسه ای بین شهرداری و مجتمع شهید کلاهدوز امضا شد که بر اساس آن قرار بود در مواقع اضطراری که خطر سیل وجود دارد مسیری در داخل این مجتمع باز شود، اما تا به امروز این ارتباط ایجاد نشده و شکل نگرفته است.

هنگام بارش‌های تند و سیل آسا پس‌زدگی آب به منطقه ۲۱ اتفاق می‌افتد.

سال ۹۹ برای اولین و آخرین بار سازمان مشاور فنی و مهندسی شهرداری تهران مطالعاتی برای عبور آب رودخانه انجام داد که خروجی آن پیشنهاد احداث یک حوضچه آرامش بزرگ بود.

حدود ۳۴۰۰ متر از محدوده رودخانه قوری چای در منطقه ۲۱ قرار دارد

قوری چای پس از خروج از منطقه ۲۱ وارد مجتمع شهید کلاهدوز در منطقه ۱۸ می‌شود.

لاپرومی رود ذره به صورت منظم انجام می‌شود و غیر از ساخت‌وسازهای صورت گرفته طی چند دهه گذشته هیچ مانع و مشکلی در مسیر حرکت رودخانه وجود ندارد.



عکس: همشهری/ماژوراله

نقل قول خیر



تعمیرکولر اتوبوس‌ها تا ۱۰ روز دیگر
عبدالطهر محمدخانی، سخنگوی شهرداری تهران: به‌دلیل کمبود پیمانکار، تعمیر کولرها با مشکل روبه‌رو شده بود، اما براساس قولی که مدیرعامل شرکت اتوبوسرانی مطرح کرده، تا ۱۰ تیرماه مشکل ۲۰ درصد از خرابی‌ها رفع خواهد شد. اگر مردم چنین مواردی را مشاهده کردند، می‌توانند با سامانه ۱۳۷ تماس بگیرند و موضوع را گزارش دهند.



دستفروشی دور تئاتر شهر ممنوع است
ساماندهی صنایع و مشاغل شهر تهران: دور تا دور تئاتر شهر دستفروشی ممنوع است. برخی از دستفروشان نیازمند واقعی نیستند و از فضا سوءاستفاده می‌کنند، اما شناسایی و ثبت‌نام دستفروشان واقعی در حال انجام است و در محورهای مختلف توسط شهرداری‌های مناطق انجام می‌شود. در تهران هفته‌ای ۶۰ روز بازار شکل می‌گیرد که حدود ۸ هزار نفر در آنها مشغول فعالیت هستند.



در انتظار تحویل خودروهای ون هشتم
سیدجعفر شتکری هاشمی، رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای اسلامی شهر تهران: با وجود پیگیری‌ها برای اضافه کردن ۶۳۰ دستگاه ون به ناوگان حمل‌ونقل عمومی پایتخت، هنوز اختلافات بین وزارت کشور، خودروسازی و شهرداری رفع نشده و هیچ دستگاهی به شهرداری تحویل داده نشده است. می‌دانیم که همکاران ما در معاونت حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری در حال مذاکره هستند. اخیرایک قرارداد با شرکت عقاب‌افشان برای تأمین هزار دستگاه اتوبوس معتقد شده است. علاوه بر این، قرارداد ۵۵۰ دستگاه نیز با شرکت اسنا بسته شده است.

دلبیلمی شهری

دعوت شهردار مسکو از زاکانی

وزیر دولت شهر مسکو و مدیر اداره روابط اقتصادی و بین‌المللی این شهر، دعوت رسمی شهردار مسکو از علیرضا زاکانی، شهردار تهران برای سفر به پایتخت روسیه را اعلام کرد. به گزارش همشهری آنلاین، سرگئی چرومین شامگاه پنجشنبه در دیدار با سفیر جمهوری اسلامی ایران در روسیه افزود: سرگئی ساینیان، شهردار مسکو به‌طور رسمی از همتای خود در ایران دعوت به عمل می‌آورد و امید است که این سفر به توسعه همکاری پایتخت‌های ۲ کشور منجر شود. وزیر دولت شهر مسکو در ادامه با اشاره به برگزاری رویدادهای فرهنگی ویژه کشورهای مختلف در این شهر، آمادگی پایتخت روسیه برای طرح‌ریزی رویداد فرهنگی ویژه جمهوری اسلامی ایران را اعلام کرد. مدیر اداره روابط اقتصادی و بین‌المللی شهر مسکو همچنین با اشاره به عزم ایران و روسیه برای تکمیل زیرساخت‌های کریدور حمل‌ونقل شمال-جنوب، این اقدام را ظرفیتی برای تقویت همکاری‌های استان مسکو و دیگر مناطق مرکزی روسیه با ایران دانست. چرومین با اشاره به نشست مشترک فعالان گردشگری بخش خصوصی ایران و روسیه در مسکو، نقش شرکت‌های گردشگری و فعالان بخش خصوصی در توسعه این بخش و ارتقای مناسبات دوجانبه را مؤثر و مهم توصیف کرد. کاظم جلالی، سفیر جمهوری اسلامی ایران نیز در این دیدار با استقبال از ایده برگزاری رویدادهای فرهنگی ویژه ایران در شهر مسکو، بر تبادل نظر و پیگیری برای تحقق این ایده تأکید کرد. وی با قدردانی از میزبانی مسکو از فعالان گردشگری جمهوری اسلامی ایران و فراهم شدن ارتباط بدون واسطه آنها با نمایندگان شرکت‌های گردشگری فدراسیون روسیه، این اقدام را در راستای تقویت این مناسبات در میان ملت‌ها مؤثر دانست.

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

به آگاهی میرساند یک شرکت فعال در حوزه IT در نظر دارد از طریق برگزاری مناقصه عمومی نسبت به راه‌اندازی یک دستگاه دیزل ژنراتور، سنکرون‌سازی آن با دیزل‌های موجود و همچنین طراحی و تأمین تابلو برق‌های مورد نیاز اقدام نماید. علاقمندان می‌توانند نسبت به هماهنگی جهت دریافت اسناد مناقصه مذکور به شماره ب / ۰۳ / ۱۴۰۲ تا تاریخ ۱۳ / ۰۴ / ۱۴۰۲ ساعت ۱۴:۰۰ به آدرس تهران - بلوار میرداماد - مابین آفریقا و مدرس پلاک ۳۸۲ طبقه دوم، معاونت بازرگانی و امور قراردادهای به صورت حضوری مراجعه نمایند. جهت اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۸۸۸۸۵۱۹۶ تماس حاصل فرمائید.

تولید ۲۴۰ تن آسفالت در هر ساعت

بهره‌برداری از کارخانه شماره یک آسفالت در شصت‌مین رویداد امید و افتخار

کارخانه تولید آسفالت شهر تهران سال ۱۳۸۷ احداث شده بود و پس از حدود ۱۵ سال یک کارخانه جدید به بهره‌برداری می‌رسد.

کارخانه‌ای به وسعت ۲ هزار متر مربع
سرپرست معاونت فنی و عمرانی شهرداری تهران از راه‌اندازی کارخانه آسفالت پس از پشت‌سر گذاشتن تست‌های لازم از جمله تست گرم، در شصت‌مین رویداد امید و افتخار خبر داد و گفت: «کارخانه شماره یک آسفالت شهرداری در زمینی به مساحت ۲ هزار مترمربع ساخته شده است. در ابتدا آزمایش‌های ژئوتکنیک مورد نیاز و متعاقب آن زیرسازی و روسازی آراضی با بتن‌غلتکی انجام شد تا فونداسیون کارخانه (بتن مسلح) قابلیت اجرا داشته باشد و

کارخانه شماره یک آسفالت سازمان مهندسی و عمران شهرداری تهران امروز (شنبه، دهم تیرماه) هم‌زمان با شصت‌مین رویداد امید و افتخار با حضور شهردار تهران و جمعی از مدیران شهرداری و چند تن از اعضای شورای اسلامی شهر تهران به بهره‌برداری می‌رسد. به گزارش همشهری، با راه‌اندازی این کارخانه که در غرب تهران و در محدوده گرمدره قرار دارد، بخش قابل‌توجهی از نیاز پایتخت به آسفالت با کیفیت برطرف می‌شود. نکته قابل توجه دیگر به بحث‌های زیست‌محیطی بر می‌گردد و بر همین اساس این کارخانه تولید آسفالت مطابق با آخرین استانداردها و فناوری روز احداث شده و کمترین میزان آلاینده‌ی را دارد. گفتنی است پیش از این آخرین

خبر

شمارش معکوس برای بهره‌برداری از پروژه البرز لشکرک



پروژه مجتمع البرز لشکرک ۱۶ روز دیگر به پایان می‌رسد. وحیدرضا انارکی‌محمدی، مدیرعامل شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران با اشاره به اینکه نصب تابلوی روزشمار در پروژه مجتمع البرز جدید مدیریت شهری در اتمام و تعیین تکلیف این پروژه از نشان می‌دهد، گفت: نصب تابلوی روزشمار در پروژه در راستای شفاف‌سازی و جلب اعتماد عمومی، صورت گرفته است. مجتمع البرز لشکرک در ۱۳ طبقه و مساحت حدود ۷۱ هزار مترمربع طراحی و ساخته شده و شامل ۳۲۰۰ واحد مسکونی، کنیخانه و غرفه‌های فرهنگی و فضاهای ورزشی چندمنظوره است.